Rechter wijst terug naar politiek: Kunstenbond strijdt verder voor compensatieregeling culturele en creatieve zzp'ers

De rechtbank bevestigt dat onze mede-eisers fors nadeel hebben ondervonden van de coronamaatregelen, ook financieel. De rechter benadrukt ook dat de mede-eisers redelijkerwijs geen rekening konden houden met de gevolgen van deze maatregelen. Ook zegt de rechter dat het een grote groep is die is geraakt. Tot financiële compensatie komt de rechter niet, omdat de rechtbank zich volgens de rechter dan op terrein zou bevinden dat is voorbehouden aan het kabinet en de wetgever. De rechter besluit dat het een politieke keuze is hoe lasten over de samenleving worden verdeeld. De vakbond wil hierover in gesprek met kabinet en wetgever.

" Wij blijven bij ons standpunt dat de staat tekort is geschoten in haar zorgplicht richting culturele en creatieve zzp'ers. Er wordt in het vonnis aangegeven dat er sprake was van een abnormale situatie met grote gevolgen. Om aansprakelijkheid vast te stellen, vindt de rechter de groep culturele zzp'ers te groot en divers om daarop vanuit de rechtspraak op te kunnen ingrijpen. Het blijft ook met dit vonnis een feit dat veel mensen uit deze groep onevenredig veel schade hebben geleden. Daarmee gaan we terug naar de politiek.", aldus Ronald Gijsbertsen, directeur van de Kunstenbond.

De Kunstenbond ziet in het vonnis een aanmoediging om met kabinet en wetgever in gesprek te gaan over de abnormale last die culturele zzp'ers hebben geleden. De rechter is het daarbij met de Staat oneens dat er voor de zzp'ers sprake was van een normaal ondernemersrisico.

Opmerkelijk in het vonnis is dat de rechter erop wijst dat de kwetsbaarheid van de getroffen groep al vóór de coronacrisis aanwezig was. Dit is voor de Kunstenbond extra aanleiding om erop aan te dringen dat het arbeidsmarktprobleem van de culturele en creatieve sector wordt opgelost.

De urgentie hiervan wordt onderstreept doordat de Onderzoeksraad voor Veiligheid gisteren constateerde dat de Nederlandse Staat zich onvoldoende voorbereidt op crises van een dergelijke omvang en de kans op herhaling daarmee reëel is[1].

De Kunstenbond gaat de juridische aspecten van de uitspraak nader bestuderen en is in gesprek met advocaten en juristen om een besluit te nemen over de te nemen vervolgstappen.

Graag hadden we aansprakelijkheid van de Staat bevestigd zien worden. Desondanks is deze procesgang belangrijk geweest voor de Kunstenbond en de mede-eisers. Ronald Gijsbertsen: "*De coronamaatregelen waren voor onze sector zeer ingrijpend. Dat vraagt om toetsing door de rechter. Het is belangrijk dat onze eisers hun verhaal konden doen en dat hun ervaringen zijn opgetekend. De rechter vindt ook dat de eisers overtuigend uiteen hebben gezet welke impact de maatregelen op hen hebben gehad en een beeld geschetst van de schade die zij in verband daarmee hebben geleden.*"

De Kunstenbond spande de zaak in 2022 aan omdat culturele zzp'ers in de coronacrisis oneerlijk zijn behandeld en hiervan vaak zware financiële gevolgen hebben ondervonden. De cultuursector ging tijdens de lockdowns steevast als eerste dicht en mocht pas als laatste weer open. Steungelden voor

de cultuursector kwamen bovendien niet genoeg terecht bij zzp'ers, een groep die voor de coronacrisis ook al een kwetsbare positie had op de arbeidsmarkt.

De Kunstenbond blijft van mening dat culturele zzp'ers onevenredig hard geraakt zijn door de coronamaatregelen en onvoldoende zijn gesteund. Voor veel mensen in Nederland ligt de coronacrisis in het verleden. Dat geldt niet voor de groep waarvoor de Kunstenbond opkomt. Zij hebben nog vaak te maken met schulden en terugbetaalverplichtingen aan de belastingdienst, vrienden of familie. In veel gevallen is ook het spaargeld dat bedoeld was als oudedagsvoorziening op, waardoor mensen tot ver na hun pensioengerechtigde leeftijd noodgedwongen door moeten blijven werken.